

& Johano la Brava:

< Per melodioj #A rekante dufoje 15 el 29 batoj por strofo, entute 21 460 paŝoj dum 3 horoj kaj 30 minutoj, #B rekante 29 el 53 batoj por strofo, entute 19 610 paŝoj dum 3 horoj kaj 25 minutoj, kaj #C rekante dufoje 12 el 23 batoj por strofo, entute 17 020 paŝoj dum 3 horoj kaj 40 minutoj. Verkis Sándor Petöfi (1844). El hungara tradukis Kálmán Kalocsay (1923 kaj 1948). Baladigis Martin Strid (2015) per novaj sed hungareskaj melodioj kaj novaj rekantaĵoj.>

(#Melodio:

(

(#A: <1,7:29×2> (/dodo domi sofa mido reso o mimi; soso somi fafa mire mifa a soso;

(#Rekantaĵo dua: soso somi fafa mire somi i fafa; dodo domi sofa mido reso o dodo o;))×2)

?

(#B: <1,5:53> (/dodo Tido redoTido refa3 mimi; redoTido refa mire doTi LaLa;

(#Rekantaĵo unua: mi3re dore mi re doTi LaTi La So mi mi i;)

(/mila lala titi soso fiso o mimi; mila lala titi soso o mire mimi;

(#Rekantaĵo dua: lare rere mimi doLa Tido redo La La; lare rere mimi doLa redo Tido LaSo La a;))

?

(#C: <1,3:23×2> (/LaLa LaTidore mila3 somi LaLa3; lala sofi3 soso ti3la mire3 mimi;

(#Rekantaĵo: lala mimi tila3 mimi; sofi remi do; La So doLa LaSo3 La)

)×2)

)×370) +

(&Strofoj:

,& Unua parto:

'1

(&A: /Ard-radie brilas la vizaĝo suna ; de l' ĉiela supro al ŝafisto juna.

(×:)

Estas superflue, ke ĝi tiel ardas, ; la ŝafist' sen tio tro varmege fartas.

(×: **En la lando elfa regas ĉiam belo ; al Johano Brava estas vivocelo.**))

?

(&A: /Ard-radie brilas la vizaĝo suna ; de l' ĉiela supro al ŝafisto juna.

(×:)

Estas superflue, ke ĝi tiel ardas, ; la ŝafist' sen tio tro varmege fartas.

(×: **En la lando elfa regas ĉiam belo ; al Johano Brava estas vivocelo.**))

?

(&C: /Ard-radie brilas la vizaĝo suna ; de l' ĉiela supro al ŝafisto juna.

(×: **Flugas birdo, frumatene ; blovas varma vent' ; ; flugas birdo al la sun'.**.)

/Estas superflue, ke ĝi tiel ardas, ; la ŝafist' sen tio tro varmege fartas.

(×: **Flugas birdo, frumatene ; blovas varma vent' ; ; flugas birdo al la sun'.**.)

'2 Ama fajro brulas en la juna sino, ; dum li paŝtas gregon ĉe la vilaĝ-fino. Dum la greg' paŝtiĝas tie, freŝherbare, ; li sur sia pelto kuŝas nenifare.

'3 Ĉirkaŭ li odoron flora mar' elspiras, ; Sed atenton lian floroj ne altiras. En ŝtonĵet-proksimo rivereto fluas, ; la rigardon miran tien ĝi algluas.

'4 Sed ne de l' rivero al la brilo onda, ; sed en la rivero al knabino blonda, De l' knabino blonda al la svelta korpo, ; al harplektoj longaj, ronda brusto-volbo.

'5 Ĝis genu' refalde ŝi al jupon havas, ; ĉar en la rivero ŝi tolaĵon lavas. Blankas super akvo genueto bela, ; jen por nia Janĉi la plezur' ĉiela.

'6 Ĉar sur la herbejo ŝafgardisto nia ; Janĉi Kukorica estas, ne alia. Kaj ŝui, kiu lavas tolon en rivero, ; estas Ilnjo, lia perla kor-juvelo.

'7 "Perla kor-juvelo, Ilnjo, mia ĉio!" ; Janĉi Kukorica diras kun pasio. "Alrigardu do min, en la tuta mondo ; ja vi estas mia sola ĝojo-fonto.

'8 El prunel-okuloj ĵetu al mi lumon, ; venu el la akvo, venu en brakumon, venu al la bordo, nur momenton fuĝan! ; Mi l' animon kisos sur la lipon ruĝan."

'9 "Sciu, kara Janĉi, mi elirus ĝoje, ; se ne tiel urĝus la labor' ĉi-foje. Mi rapidas, male spertos mi insulton, ; stifinfan' mi estas, tio diras multon."

'10 Tiel blonda Ilnjo finis la parolon, ; kaj ŝi vigla-mane lavis plu la tolon. Sed nun la ŝafisto levis sin, kaj iris ; al ŝi pli proksimen, kaj alloge diris:

'11 "Venu, ho kolombo, turto mia eta, ; pri l' brakum' kaj kisoj tuj mi estos preta. En proksim' ne estas via panjo stifa, ; ho ne lasu do min morti kis-soifa."

'12 Li ŝin el la akvo logis dolĉ-parole, ; kaj ŝin ambaŭbrake ĉirkaŭprenis mole, Kisis ŝian buŝon nek du-, nek cent-foje, ; nur la bona Dio scias, kiomfoje.

,& Dua parto:

'13 Sed la temp' rapidis dume. La vespero ; jam purpuris sur la ondoj de l' rivero. Stifpatrinon hejme furiozo skuas. ; Kie la knabino? Kie ŝi malfruas?

'14 Tian penson havis la patrin' malica, ; kaj post pens' la vorto estis jam laŭvica, kaj ĝi ne tre gaje sonis, tio klaras. ; "Vidu mi, ve al ŝi, se ŝi nenifaras."

'15 Ve nun al vi, Ilnjo, eta orf-animo, ; sorĉistin' furia jen jam en proksimo! Vasta ŝia pulmo, larĝa ŝia buŝo... ; el amsong' vin vekas krioj kiel puŝo:

'16 "He, malĉasta ino, he, estaĵ' senhonta, ; tion vi kuraĝas por indigno monda! Vi la karan tempon ŝtelas sur la bordo ; per amaĉ' malpia? Ho, vin portu for do..."

'17 "Sed nun jam sufiĉe, panjo, ke vui bruas, ; fermu vian buŝon, aŭ mi mem ĝin gluas, tiel vi ofendu Ilnjon eĉ per tuŝo: ; Viaj restaj dentoj falos el la buŝo!"

'18 Tiel ekdefendis de l' insult' sovaĝa ; l' amatinon treman la ŝafist' kuraĝa. Poste, dum l' okuloj en kolero dronis, ; al ĉi dir' minace jenon lin aldonis:

'19 "Se ne volas vi, ke via dom' ekbrulu, ; tiun orfulinon povran ne torturu! Ŝi ja sin lacigas, peze peni devas, ; kaj, krom seka pano, kion ŝi ricevas?

'20 Kaj nun iru, Ilnjo, langon vi ja havas, ; por al mi elplendi, se insult' vin trafas, kaj pri l' propraj agoj zorgu nur, panjaĉo, ; ĉu vi virtmodelo estis dum junaĝo?"

'21 Janĉi Kukorica nun la pelton levis, ; iris, ĉar la gregon li kolekti devis. Ho sed kiel granda estis la ektimo: ; Nur apenaŭ kelkaj vagis en proksimo.

,& Tria parto:

'22 Jam la suno tuŝis la terrandan zonon, ĝis de l' greg' retrovis Janĉi la duonon. La duon' alia mankis de l' ŝaf-trupo. ; Kiu ĝin forrabis? Ĉu ŝtelist' aŭ lupu?

'23 Kie ajn ĝi estas, ĝi ja estas fore. ; Serĉi kaj malĝoji - same senvalore. Kion do nun fari? Fine li decidis, ; La ŝafar'-restaĵon al la hejmo gvidis.

'24 "Havos nun vi, Janĉi, havos vi ne benon!" ; Dum paŝad' malgaja li pensadis jenon. "Eksplo demas mia mastro ja sen tio, ; kaj eĉ nun... sed estu laŭ la vol' de Dio".

'25 Tion ĉi li pensis, li pli eĉ ne povis, ; ĉar li kun lagrego jam ĉe kort' sin trovis. La grumblema mastro antaŭ l' pordo staris, ; ŝafojn nombri, kiel li kutime faris.

'26 "Lasu la nombradon, mastro mia bona, ; kial nei, mankas pli ol part' duona. Pente mui bedaŭras, sed jam kiel ŝanĝi!" ; Tiel alpariolis sian mastron Janĉi.

'27 Kaj la mastro ditris al li murmurvorte, ; dum li la lipharojn kaptis, tordis forte: "Bub', ne stultu! Mi la ŝercon ne toleras! ; Ne incitu min, se pacon vi preferas."

'28 Montris sin: ne ŝerco estas la afero. ; Preskaŭ l' mastro perdis menson pro l' kolero. Kvazaŭ rabiante en furioza fajro, ; kriis: "He, forkegon, piki tra l' kanajlo!

'29 Vidu la ŝteliston, la pendigindulon! ; Korva bek' elpiku al li la okulon! Ĉu por nutr', eduko tion mi meritu? ekzekutan ŝnuron nepre ne evitu!

'30 Mi plu vin ne vidu! For de mia korto!" ;
Tiel el la mastro ŝprucis vort' post vorto.
Kaj jam dikan vekton kaptis li rapide, ; kaj
post Janĉi kuris kun ĝi vengĝ-avide.

'31 Janĉi Kukorica antaŭ l' mastro kuris, ; sed
ne tial ĉar lin eble tim' teruris. Kontraŭ
dudek viroj je la fort' li fidis, ; kvankam dudek
vintrojn ĝis nun li ne vidis.

'32 Kuris, ĉar li sentis kaj rekonis ĝuste, ; ke
nun lia mastro koleriĝis juste. Kaj, se lukt'
okazus, ĉu li batu homon, ; kiu patre prenis lin
en sian domon?

'33 Kuris li, ĝis perdis lia patro spiron, ; poste
iris, haltis, kaj reprenis iron, dekstren kaj
maldekstren. Kien do li volas? ; Li ne scias.
Kapo en konfuzo bolas.

, & Kvara parto:

'34 Kiam ĉiuj ondoj iĝas jam speguloj, ; kie sin
rigardis brilaj stel-okuloj, sub ĝarden' de
Ilnjo janĉi sin retrovis. ; Kiel li alvenis, scii
mem ne povis.

'35 haltis li, kaj prenis sian ŝalmon karan, ; kaj
ekludis sian kanton plej amaran. La
rosgutoj sur la arboj kaj herbejoj ; eble estis
larmoj de l' kompataj steloj.

'36 Ilnjo jam ekdormis. La kuŝej' surtera ; estis
en vestiblo, laŭ kutim' somera. Kiam ŝi
ekaŭdis la konatan kanton, ; ŝi leviĝis, kuris
vidi la amanton.

'37 Sed la vid' de Janĉi ŝin ne tre konsolis, ;
plie ektimigis. jene ŝi parolis: "Kial vi,
karulo, palas kiel luno ; malkreskanta en la
nokto de aŭtuno?"

'38 "Ho trezor', jen kial palas mi malĝoje ;
Viajn dolĉajn vangojn vidas mi lastfoje."
"Janĉi, min timigis via vid' sen tio, ; ĉesu tiajn
diri, je la am' de Dio!"

'39 "Laste mi vin vidas, ho pruintemp' de l'
koro, ; laste al vi plendis mia ŝalm-sonoro,
laste mi vin kisas, ĉirkaŭprenas ame. ; Ve, mi
vin forlasas, iras por-ĉiame."

'40 Kaj nun la povrulo ĉion interpretis, ; al la
brust' de l' plora knabinet' sin ĵetis, ŝin
brakiumis, dume turnis for l' okulojn: ; La
knabin' ne vidu liajn larmorulojn.

'41 "Do nun, bela Ilnjo, mia dolĉa floro, ; jam
adiaŭ, gardu min en la memoro, Se vin
vidos frondon, per la vent' peliĝan, ; pensu la
amanton, migran, malfeliĉan."

'42 "Do nun, kara Janĉi, iru, se necese, ; mia
bona Dio gardu vin senĉese, se vi vidis
floron, sur vojmez' paliĝan, ; pensu l'
amatinon, velkan, malfeliĉan."

'43 Kaj disiĝis ili: branĉo kaj folio, ; ambaŭ
korojn kovris vintro per glacio. Al ŝi
densaj larmoj sur la vang' ruliĝis, ; per maniko
vasta Janĉi ilin viŝis.

'44 Li ekiris, iris nur sen voj-elekto, ; estis ja
egale, kien la direkto... Lin paŝtistaj buboj
fajfe preterflankis, ; la bovaro tintis, - li eĉ ne
rimarkis.

'45 La vilaĝ' postrestis en la malproksimo, ; la
paŝtistoj flagraj dronis trans vidlimo,
kiam li returnis laste la okulon, ; li - fantomon
nigran - vidis nur la turon.

'46 Se apud li estus iu sur la vojo, ; li ekaŭdis
pezan ĝemon de malĝojo. La aeron tranĉis
gruoj, sed tre alte, ; ĝin nek ili aŭdis, flugis plu
senhalte.

'47 Iras li, pluiras tra l' silent' noktmeza, ; nur
surŝultre zumas lia pelto peza, kredis li, ke
l' pelto pezas sur la kolo, ; kvankam pez' plej
granda estis lia koro.

, & Kvina parto:

'48 Jam la sun' leviĝis, for la lunon sendis, ;
ĉirkaŭ li la stepo mare sin etendis. De la
sunleviĝo ĝis sunmalapero ; sternis sin
senlima, ebenega tero.

'49 Arbojn, arbitaĵojn, florojn li ne vidis, ;
brila roso sole sur herbetoj ridis. Per radi'
unua de la lum' de tago ; flanke ekruĝetis junk-
bordera lago.

'50 sur la lago-rando, meze de junkejo ;
manĝon por si serĉis longa-kola ardeo.
Meze de la lago fiŝist-birdoj, kroze, ; kun
flugiloj longaj, ĉasis senripoze.

'51 Janĉi iris, iris, kun la propra ombro, ; de
mallumaj pensoj kun la granda nombro.
Jam la tuta stepo per sunbril' sin vestis, ; sed
en lia koro nokt' de noktoj restis.

'52 Nun la sun' atingis al plej supra grado, ; kaj
komencis Janĉi pensi pri manĝado.
Manĝon nur hieraŭ en ĉi temp' li prenis, ; lin la
lacaj kruroj jam apenaŭ trenis.

'53 Li sidiĝis, serĉis en tornistro ion, ; trovis
lardon, panon, kaj li manĝis ĉiom. Lin
rigardis blua firmament' kaj brula ; suno, kaj
miraĝo: feo bril-okula.

'54 Al li bone gustis ĉi manĝeto taga, ; li soife iris al la bordo laga, Ĉapel-randon trempis, el ĝi gorĝe trinkis, ; la soifon brulan tiel li estingis.

'55 Foren de la bordo iri li ne emis, ; ĉar palpebrojn liajn jam la dormo premis, li fosaĵon talpan uzis por kuseno, ; refreŝigi fortojn svenajn de la peno.

'56 Lin la songĝ' alportis, de kie li venis, ; Li en siaj brakoj sian Ilnjon tenis, Kaj sin al ŝi klinis, kisi jam intenca, ; Jen forpelis songon tondra son' potenca.

'57 Li rigardis larĝe-longe de l' kamparo... ; Granda fulmotondro estis en preparo. Venis la tempesto kun subit' egala, ; Kiel al li venis la dolor' fatala.

'58 En mallum' sin vestis jam la tuta mondo, ; Falis fulmoj, tondris la ĉiela rondo. La nub-defluiloj fine sin malfermis, ; Kaj sur sin la lago densan ŝaŭmon sternis.

'59 Janĉi sin apogis je l' bastono granda, ; Li deturnis flankojn de l' ĉapel' vastranda, La longharan pelton prenis kun transturno, ; Tiel fiksrigardis al tempesta sturmo.

'60 La tempest' subite venis, furiozis, ; Sed kun la subito sama ekripozis, La nubark' ekflugis kunfacila vento, ; Ĉielark' ekbrilis trala oriento.

'61 Nun la pelton Janĉi senakvigis skue, ; Post desku' de l' akvo li ekiris plue, Por ripoz' la suno jam en liton venis, ; Lin eĉ tiam plue la piedoj trenis.

'62 Lin piedoj trenis en arbaran mezon, ; De l' arbaro densa en obskuran mezon. Korva grak' salutis tie la migrulon, ; Ĝi de bestkadavro manĝis la okulon.

'63 Nek arbar', nek korvo lin ja embarasis, ; Janĉi Kukorica sian vojon pasis. Meze de l' arbaro, al la voj' malluma, ; Sendis sian brilon flava lumo luna.

, & Sesa parto:

'64 Jam la marŝ' de l' tempo al noktmez' proksimis, ; Kiam antaŭ Janĉi eta lum' ekglimis. Li, irinte al ĝi, vidis tre malklara ; Fenestret' ĝi estas en la fund' arbara.

'65 Janĉi pene pensis post la ekrigardo: ; "Tre verŝajne brulas tiu lum' en ĉardo. Certe tiel estas. Ho, mi dankas Dion. ; Mi eniros, nokte mi ripozos iom."

'66 Sed eraris janĉi: ĝi ne ĉardo estis, ; Sed deku rabistoj en la domo nestis. Kaj la domo staris tute ne malplene, ; La deku rabistoj ĉiom estis ene.

'67 Nokt', rabband', pistoloj, hakaj-pikaj feroj, ; - Ni pripensu bone - ja ne ŝerc-aferoj. Sed la brust' de Janĉi firman koron kaŝis, ; Jen. li grandkuraĝe inter ilin paŝis.

'68 "Donu Di' vesperon bonan kaj feliĉan", ; Li al ili diris ĉi saluton riĉan. Tuj armilon kaptis ĉiu rabbandano, ; Kaj lin ĉirkaŭfermis. Kriis kapitano:

'69 "He, kiu vi estas malfeliĉa homo, ; Trapaŝinta sojlon de ĉi tiu domo? Ĉu vi havas panjon kaj edzinon? Sciu, ; Ke vin plu revidos el ili neniu!"

'70 En Janĉi ne batis pli rapide koro, ; Nek pli pala iĝis lia vang-koloro. Al la kapitana dir' minac-esprima ; Jene li respondis per parol' sentima:

'71 "Kiu amas ion en la vivo vanta, ; Tiu saĝe faras ja, vin evitanta. Sed al vi, ĉar vivi min ja nur ĉagrenas, ; Kiuj ajn vi estas, mi kuraĝe venas.

'72 Do, se al vi plaĉas, lasu al mi pacon, ; Lasu min ĉi-nokte elripozigi lacon, Kaj se ne, mortigu do min, mi atendas, ; Mian aĉan vivon ja mi ne defendas."

'73 En trankvil' atendis janĉi la respondon. ; Granda miro kaptis la rabistan rondon. Kaj la kapitano nun al Janĉi paŝas: ; "Frat', mi diros ion, kio kernon kaŝas.

'74 Hej bravul' diabla, - jen kunul' tre inda, ; Dio mem ja estis vin por ni kreinta! Vivon mi malŝatas, morton vi ne tremas ; Vin ja ni bezonas, kun vi ni manpremas!

'75 Ŝtelo, rabo, murdo - por ni ŝerco nura! ; Kaj premion riĉan donas ŝerc' bravula: Jen barel' da oro, jen arĝenta peco. ; Nu, ĉu al vi plaĉas la kamaradeco?"

'76 Tra la kap' de janĉi strangaj pensoj ondis, ; Sed kun bonhumoro ŝajna li respondis: "Via do mi estas! Jen la man' kuraĝa! ; Ho, plej bela horo de ĉi vivo aĉa!"

'77 Diris nun la ĉefo: "Ke pli bela estu, ; Homoj, trinkfestene ni la pakton festu! Vin' el pastraj keloj estas ja abunda, ; Ni rigardu fundon de l' kalik' profunda!"

'78 Kaj sur la profunda fundo de l' kaliko ; Por iliaj mensoj estis enterigo. Sola nia Janĉi tenis sin modere, ; Malgraŭ la instigoj trinkis nur glutere.

'79 Sur rabist-palpebrojn vino dormon sendis. ; Jen la temp' por Janĉi, tion li atendis. Degfalinte kuŝis jam la band' ebria, ; Kiam li komencis per parolo tia:

'80 "Bonan nokton! Vekos vin plu jam nenio, ; Krom la trumpetsono ĉe la juĝ' de Dio. Vi estingis ege multajn viv-kandelojn, ; Sendos mi eternajn al vi nokt-malhelojn.

'81 Nun al trezorejo! La tornistrinon, plene ; Al vi, kara Ilnjo, portos mi revene. Vin la stifpatrino sklave plu ne ligos, ; Dio mem deziras: mi vin edzinigos.

'82 Meze de l' vilaĝo mi la domon faros, ; Vi, edzino ĉarma, tie kun mi paros. Kaj ni vivos tie en feliĉa amo, ; Kiel en Edeno Eva kun Adamo.

'83 Dio kaj Kreinto! Kiel mi parolas! ; Monon malbenitan mi forporti volas? Eble sang' makulas ties ĉiun pecon. ; Per trezoro tia havu mi riĉecon?

'84 Ĝin mi eĉ ne tuŝas, for, for la iontenco! ; Ja ne difektiĝis mia konscienco. Kara Ilnjo, portu ŝarĝon plu en solo, ; Vin konfidu, povra, al la Dia volo."

'85 Nun, post kiam Janĉi ĉion ĉi eldiris, ; kun kandel' brulanta el la dom' li iris, kaj ĝin ekbruligis ĉe la kvar anguloj. ; Ĝin rapide mordis la koleraĵo bruloj.

'86 La tegmento brulis jam en ĉiuj flankoj, ; Al ĉiel' svingiĝis ruĝaj flamo-langoj. La ĉielon puran nigra fum' vualis, ; Kaj de l' plena luno la vizaĝ' ekpalis.

'87 Pro la nekutima lum' de dombruligo ; Timigite flugis la vespert' kaj strigo, la susur' rapida de flugad' ilia ; Rompis la trankvilon de la tend' folia.

'88 La unuan brilon suno eklumanta ; Ĵetis sur ruinojn de la dom' fumanta. Kiam tra l' fenestraj truoj ĝi englitis, ; Ĝi skeletojn fulgajn de l' rabistoj vidis.

, & Sepa parto:

'89 Janĉi jam tre fore vagis tra la lando, ; Li plu eĉ ne pensis pri la hejmo de l' bando. Jen okulojn liajn foje brilo trafis, ; Suno la radiojn sur armilojn pafis.

'90 Ho, soldatoj venis, bela trup' husara, ; Sur armil' ilia dancis brilo klara, La ĉevaloj ternis, per la hufoj bruas, ; Belhararajn kapojn fierege skuis.

'91 Dum al Janĉi ili pli proksimen venis, ; Pene li la koron en la brust' retenis, Pensis: "Hej, se nun mi estus akceptata, ; Kia ĝojo estus por mi viv' soldata!"

'92 Kiam Janĉi estis jam ĉe l' skadra flanko, ; Li ĉi vortojn aŭdis de l' skadrestro lango: ; "Gardu vin, vi tretos tuj al via kapo! ; Kial vi malĝojas tiel ege, knabo?"

'93 Kaj el Janĉi venis ĝeme la respondo: ; "Vagabond' mi estas de la granda mondo; Sed se en ĉi skadro, inter vi mi rajdus, ; Kontraŭ l' brila suno fikse mi rigardus."

'94 Nun la ĉef': "Pripensu! Iras ni, baptono, ; Ne por nin amuzi, sed ja por sangbano. Turka hord' atakis ĵus la francan genton, ; Mi, por ĝin defendi, gvidas helptaĉmenton."

'95 "Des pli mi ne konas pli havindan celon, ; Ol ĉevalon rajdi, ĵeti min en selon. Se mi ne mortigos, min dolor' mortigas, ; Ho, min militiri tuta kor' instigas.

'96 Vere, mi ĝisnune nur azenon konis, ; La ŝafist-metio tion nur bezonis. Sed hungar' mi estas, do - kun rajdpasio! ; Por hungarom kreis la ĉevalon dio."

'97 Multon per la lango diris la junulo, ; Sed pli-multon diris brilo de l' okulo. Dom al la skadrestro plaĉis la konduto, ; Kaj li tuj akceptis janĉi-n je rekruto.

'98 Ho, ĉu povus pentri tion kanto-sono, ; Kion Janĉi en la ruĝa pantalojn, Kion li en jako pasamenta sentis, ; Dum li glavon brilan al la sun' etendis.

'99 La ĉevalo fajra saltis en ĉielon, ; Kiam nia janĉi ĵetis sin en selon, Sed li sidis en ĝi firme kiel bloko, ; Eĉ tertrem' ne povus movi lin el loko.

'100 Lin la kamaradoj ĉiam pli admiris, ; Lia fort' kaj belo ĉiujn miri inspiris, Kie ilin marŝis, haltis en kvartiro, ; Ofte la knabinoj ploris ĉe l' foriro.

'101 Sed koncerne ilin, kion ditri pri li? ; Ja neniu plaĉis al Janĉi el ili, Vere, ke tra multaj landoj iris li jam, ; Sed al Ilnjon indan trovis li neniam.

,& Oka parto:

'102 Nu do, marŝis, marŝis plu la trup' husara, ; Jam atingis mezon de la land' tatar. Sed minacis ilin tie ĉi pereoj: ; La hundkap-tataroj venis en armeo.

'103 La hundkapa reĝo de l' tatar-popolo ; Diris al la skadro por salut-parolo: "Kiel vi kuraĝis veni en la landon? ; Ni - ĉu vi ne scias? - manĝas homviandon."

'104 Granda estis timo de la trupo nobla, ; La tatar-popolo estis ja milobla; Bone, ke vojaĝis ĝuste tra l' regiono ; La bonkora reĝ' de l' saracena trono.

'105 Li por help' de l' skadro penon ne domaĝis, ; Ĉar li Hungarlandon foje travojaĝis, Kiam la hungara pi-anima gento ; Lin akceptis kore, kun gastama sento.

'106 Kaj la reĝo gardis tion en memoro, ; Do li tuj protektis ilin kun fervoro. Al la reĝ' tatar, lia bona amiko, ; Jene li parolis por plipacemigo.

'107 "Ho amik', indulgu, lasu la hungarojn, ; Certe vi ne spertos de ili misfarojn, Mi tre bone konas tiun bravan genton, ; Pro mi, do tramarŝi lasu la taĉmenton."

'108 "Pro vi, mi konsentas, kamarado kara," ; Diris mildiĝinte nun la reĝ' tatar, Kaj eĉ li mem skribis la pasporton savan, ; Ke ofend' de trafu nian trupon bravan.

'109 Fakte, la husarojn plu nenio ĝenis, ; Tamen, ĝoje ili al la limo venis. Ne mirinde: kreskas tra l' mizera lando ; Nenio krom figo kaj krom ursviando.

,& Naŭa parto:

'110 Jam la land' tatar, vala kaj montara, ; De lontan' rigardis post la trup' husara. Ĉar ĝi marŝis meze de l' ital-ebenoj, ; Ombre de densega bosk' de rosmarenoj.

'111 Tie ĉi ne estis okazaĵ' por noto, ; Krom ke luktii devis kontraŭ frost' la roto, Ĉar eternan vintron havas Italio, ; Estis marŝ' tra nura neĝo kaj glacio.

'112 Sed de la hungaroj granda fort' natura ; Venkis la turmentojn de la frost' terura, Krome, se la frostoj ilin jam tro ĝenis, ; Ili la ĉevalojn sur la dorso prenis.

,& Deko parto:

'113 Tiel ili marŝis al la pola lando, ; Kaj de tie al la hinda limorando, Jam najbaras franca lando al la hinda, ; Sed la intervojo - ne tre dezirinda.

'114 Meze de Hindujo nur montetoj estas, ; Sed pli kaj pli ĉiam la montetoj kreskas, Kiam ni atingas limon de l' du landoj, ; Tie jam ĉielon boras montgigantoj.

'115 Kompreneble, ŝvito de l' husaroj gutis, ; Jakon kaj kravaton ili de si ŝutis, Kiel ne, je Dio! Sunon vidis ili ; En proksimo mejla suer kapo brili.

'116 Tie nur aeron nia trup' manĝaĉis, ; Kaj ĝi tiel densis, ke ĝin ili maĉis. Strange ili prenis, kion ili trinkis, ; Soifante, akvon el la nuboj vringis.

'117 Fine sur la supron venis la rajd-svarmo, ; Jam nur nokte marŝis pro la arda varno. Marŝ' malrapidiĝis, ĉar minacis falo: ; Ofte per la steloj stumblis la ĉevalo.

'118 Nun, dum ili vagis inter stela denso, ; Tra la kap' de janĉi iris jena penso: "Kiam stel' defalas - onidir' rakontas -, ; Ies vivon morto sur la ter' distondas.

'119 Danku la feliĉon, patrinaĉ' malpia, ; Ke mi nun ne scias, kiu stel' la via! Vi plu ne turmentus mian kor-anĝelon, ; Ĉar mi tuj malsupren ĵetus vian stelon."

'120 Poste ili marŝis sur deklivo monta, ; La montaro estis jam malaltiĝonta. Ankaŭ l' varm' terura pli kaj pli jam ĉesis, ; Dum vojaĝ' ilia en francuj' progresis.

,& Dekunua parto:

'121 Francolando estas mirindaĵo tera, ; Mem la paradizo, Kanaano vera, Riĉa maĉ' por dentoj de la turk'popolo, ; Tial ili venis kun rabema volo.

'122 Kiam la husaroj venis al la lando, ; Ĉie en ĝi rabis jam la turka bando, El preĝejoj predis oron kaj juvelojn, ; Kaj malplenaj lasis ĉiujn vino-keletojn.

'123 Ĉie urboj flagris kun timiga brilo, ; Kiuj kontraŭvenis, mortis per armmilo. De l' palac' la reĝo fuĝis, forpelita, ; La filinon solan rabis turk' bandita.

'124 Tiel la franc-reĝon nia trup' renkontis, ; Li en sia propra regno vagabondis. Kiam la husaroj vidis lin ĉi-stata, ; En okuloj ĉiuj sidis larm' kompata.

'125 Jene sonis vortoj de la reĝ' sentera: ; "Ĉu ne, ho amikoj, kia stat' mizera! Mi pri riĉo povis kun Dario veti, ; En mizer' plej granda devas nun vegeti."

'126 Por konsoli, diris al li la skadrestro: ; "Lasu la malĝojon, Reĝo kaj Majesto, Ni la malpiulojn igos danci plore, ; Kiuj vin ofendis tiel malhonore.

'127 Ni ripozos iom tra ĉi nokt' en paco, ; Ĉar prom longa vojo premas nin la laco, Sed se l' suno morgaŭ sur ĉiel' ekiros, ; Ni perditan landon por vi reakiros."

'128 "Sed la filnjo kara, filnjo kompatinda, ; Kie, kiam <i>ŝin</i> mi estos retrovinta? Ŝin de mi la estro de la turkoj rabis, ; Havu ŝian manon, kiu ŝin elsavis."

'129 Por la trup' hungara jen instigo grava! ; De esper' varmiĝis ĉiu koro brava, Ĉiu kap' fervoris la decidon forĝi: ; Aŭ mi ŝin elsavos, aŭ mi mortos por ŝi.

'130 Janĉi Kukorica eble nur en solo ; Estis neaŭdanto de la reĝ-parolo, Sed tra lia kapo pens' alia boris, ; Li pri sia kara Injo rememoris.

, & Dekdua parto:

'131 Kaj la sun' leviĝis laŭ kutim' matenon. ; Sed ne ĉiutage spertis tian scenon. Kian ĝi ekaŭdis, kian ĝi ekvidis, ; Kiam ĝi terrande por moment' eksidis.

'132 Kun alarma krio somis voĉ' trumpeta, ; Ĉiu saltleviĝis por batali preta, Kaj akriĝis bone sian glavo-ŝtalon, ; Kaj per viglaj manoj selis la ĉevalon.

'133 Mem la reĝo volis, kun obstina spito, ; Rajdi kun la skadro, lukti en milito, ; Sed nun la hungara ĉefhusaro saĝa ; Ĉi konsilon donis al la reĝo aĝa:

'134 "Reĝa moŝto, restu for de la atako, ; Lukti jam malforta estas via brako. Ja la tempo al vi la kuraĝon lasis, ; Sed la fort' - domaĝe - kun ĝi jam forpasis.

'135 Do, post Di', konfidu nin pri la afero. ; Ni promesas al vi, ke ni ĝis vespero Ĉiujn turkojn pelos el la regiono, ; Kaj vi povos sidi sur la reĝa trono."

'136 Kaj nun la husaroj en la selon saltis, ; La rabantan hordon serĉi ili startis, Ne tre longe seerĉis, trovis la serĉiton, ; Per sendit' deklaris al ĝin la militon.

'137 La sendit' revenis, la trumpet' signalas, ; Kun terura muĝo oni ekbatalas. Krio de la gorĝoj, tinto de la ŝtalo ; Estis ĉe l' hungaroj signo por batalo.

'138 Flankojn de l' ĉevaloj ili akre spronis, ; Hufobatoj tondraj sur la tero sonis, Aŭ bategis eble mem la kor' de l' tero ; Prom la bru' minaca, plena de danĝero?

'139 La sep-ĉevalvosta ĉefpaŝa' kruela ; Havis ventron kvazaŭ kuvo kvinsitela. Lia naz' pro l' drinko estis jam purpura, ; Ke vi opinius ĝin kapsik' matura.

'140 La grandventra estro de la turka hordo ; Nun starigis tiun en batala ordo, Sed la turka trupo ŝtopnigite haltis, ; Kiam la husaroj inter ilin saltis.

'141 Ĉi atako estis ja ne serĉo nura, ; La rezulto estis konfuziĝ' terura. Jes ja, sangan ŝviton ŝvitis la turkaro, ; Ke la verda kampo iĝis ruĝa maro.

'142 Hu, varmega tago! Mil tintantajk sabroj! ; Kiel monto altis jam la turk-kadavroj. Sed la estro vivas, lia ventro ŝvelas, ; Kaj al nia Janĉi per la fer' li celas.

'143 Janĉi ja ne prenas nura ŝerco tion, ; Sed li tuj atakas, elpuŝante krion: "Frat'! Por unu homo mi vin troa trovas, ; Nepre mi du pecojn el vi fari povas."

'144 Kaj, kiel li diris, tiel tuj li agis, ; La paŝaon turkan en du pecojn hakis, Li duflanken falis de l' ĉevalo ŝvita, ; Tiel lian moŝton trafis mort' subita.

'145 Ekvidinte tion, la turkar' malbrava ; Turnis sin, rifuĝis, hop, al kuro sava. Kuris ĝi, kaj eble kurus ĝi eĉ nune, ; Se ĝin la husaroj ne atingus pune.

'146 Sed atingsis ili, buĉis ĝin per glavo, ; Falis kapoj turkaj kiel la papavo. Unu rajdas nur ĝis lasta ĉeval-sprio, ; Janĉi mem ekrajdis post ĉi tiu viro.

'147 La rajdanto estis mem la paŝafilo, ; Sur genuoj liaj blankis ia brilo, Kaj la reĝidino franca estis tio, ; Ŝi, sveninte, kuŝis tie sen konscio.

'148 Longe rajdis Janĉi, ĝis li lin atingis, ;
"Haltu, per diablo!" kriis, glavon svingis,
"Aŭ sur via korpo pordon mi frakasos, ; Kaj tra
ĝin inferenl' animaĉo pasos."

'149 Nu, la paŝafilo haltus ja neniam, ; Sed sur
teron faluis la ĉeval' sub li jam, Falis, kaj la
lastan spiron ĝi elpuŝis. ; Nun la paŝafilo tion
ĉi elbuŝis:

'150 "Ho indulgu al mi, nobla vir' kuraĝa, ;
Tuŝu vian koron mia viv' junaĝa! Jen, mi
estas juna, havas vivsoifon, ; Prenu do for
ĉion, lasu nur la vivon!"

'151 "Nu, kunportu ĉion, malkuraĝa sklavo, ;
Morti vi ne indas ja per mia glavo, For! En
via hejmo estu do heroldo ; Pri l' malbela fino
de l' bandita hordo.

'152 De l' ĉeval' li saltis, kaj al ŝin li iris, ; La
okulojn brilajn sinforgese miris, Kiujn ĵus
malfermis la knabin' post sveno, ; Dum de ŝiaj
lipoj milde sonis jeno:

'153 "Ho savint', pri l' nomo mi vin ne
demandas, ; Mi nur diras al vi: mia dank' tre
grandas. Kion vi nur volas, mi al vi
dediĉos, Mi, se vi deziras, al vi edziniĝos."

'154 En la vejn' de janĉi sang', ne akvo fluis, ;
Do en lia koro granda lukt' ekbruis, Sed li
kvietiĝis lukton de la koro, ; Injon aperigis en
sia memoro.

'155 Al la belulino diris mil-influe: ; "Kara, al
la patro venu nun unue, Tie ni pritraktos
ĉion laŭ detalo." ; Kun ŝin lante li iris antaŭ la
ĉevalo.

, & Dektria parto:

'156 La knabino reĝa kaj la kavaliro ;
Batakampon venis ĉe la sunsubiro. Jam
radioj lastaj de la suno brulis, ; Al la kamp'
plorinda ruĝe ĝi okulis.

'157 Kio estis tie? Morto sangmakula, ; Korvoj
surflugantaj al amas' mortula; Certe ĝi ne
trovis tro en ĝi plezuron, ; Baldaŭ malleviĝis
en la mar-lazuron.

'158 Ĉe la kampo estis granda lago ronda, ;
ĉiam pure brilis ĝia akvo blonda, Sed
koloron ruĝan nun ĉi akvo havis: ; Tie la
husaroj sin de l' sango lavis.

'159 Kaj la skadro poste, jam fininte banon, ;
Al la franca reĝo faris akompanion, Estis en
proksimo la reĝ-fortikaĵo, ; Tien direktiĝis sin
do ilia paŝo.

'160 Dum enmarsis ili kun triumfa ĝojo, ; Jen,
jam ankaŭ Janĉi venis sur la vojo, Kaj la
reĝidino, apud li, simila ; Kiel apud nuboj
ĉielarko brila.

'161 Kiam la maljuna reĝo ŝin atingis, ; Li sur
ŝian bruston ĝojtremante sinkis, Sur iliaj
lipoj varma kiso bolis, ; Nur post multaj kisoj
nia reĝ' parolis:

'162 "Nun jam plena estas mia ĝojo-listo, ;
Homoj, iu kuru por la ĉefkuiristo, Ĉion
bonan fari por la vespermanĝo, ; Je herooj inda
estu la aranĝo!"

'163 "Reĝa moŝt', kuiriston voki superfluas," ;
Flanke de la reĝo tia voĉ' ekbruas, "Ĉion
mi preparis, faris jam subite, ; Ĝi en ĉambr'
apuda estas, surmetite."

'164 La kuiristaj vortoj certe tre belsonaj ;
Estis por l' oreloj de l' husaroj bonaj. Ne
atendis ili multajn invit-vokojn, ; Ĉe l' ŝarĝitaj
tabloj vigle prenis lokojn.

'165 Kiel neniigis ili la turk-bandon, ; Same
kruele nun la kukon kaj viandon. Ne
mirinde: kaptis ega ja malsato ; La bravulojn
en la granda turk-buĉado.

'166 Migris jam la kruĉo, iris kaj revenis, ;
Kiam mem la reĝon la parolon prenis:
"Nun atentu pri mi, ho nobluloj bravaj, ; Ĉar ja
miaj vortoj estos grave-gravaj."

'167 Ĉiuj eksilentis kun atento-streĉo, ; Por
ekkapti sencon de l' parol' de l' reĝo Kaj
ektrinkis, tuisis, starius li momenton, ; Poste
per ĉi vortoj rompis la silenton:

'168 "Antaŭ ĉio, kio estas via nomo, ; Ho filin-
savinto, brava, nobla homo?" "Janĉi
Kukorica - mia nom' honesta, ; Ne hontinda,
kvankam iom kampareska."

'169 Janĉi Kukorica ĉi respondon metis, ; Kaj
la reĝo al li diris kaj dekretis: "Jen mi vin
rebaptas, kaj per nom' pli trafa, ; Via nomo
estu nun Johan' la Brava!

'170 Do, Johan' la Brava, ĉar per via mano ;
Liberiĝis mia kara solinfano, Havu ŝin kaj
estu ŝia edzo bona, ; Kaj kun ŝi eksidu sur la
seĝo trona!

'171 Sidi sur la trono al mi jam sufiĉis, ; Mi sur
ĝi griziĝis, sur ĝi maljuniĝis, La regnestraj
zorgoj min jam tro lacigas, ; Do kun kor' facila
ilin mi abdikas.

'172 Mi sur vian frunton mian kronon metos, ;
Kaj por brila krono de vi ne plu petos, Ol
ke en palaco donu al mi neston, ; Kie mi
travivos mian vivo-reston."

'173 Tiuj estis vortoj de la reĝa diro, ; Aŭdis la
husaroj ĝin kun granda miro, Sed Johan' la
Brava je l' propono brila ; Jene nun respondis
per parol' humila:

'174 "Bonan dankon, Moŝto, pro l' bonvol'
mintrita, ; Kiu estas por mi bono senmerita,
..... Sed mi tamen devas fari la deklaron, ; Ke
akcepti mi ne povas la bonfaron.

'175 Mia historio sin tre longe tirus, ; Se mi la
kialon de l' rifuzo dirus, Sed mi timas, ke
nur tedus vin la temo, ; Kaj tedadi estas
kontraŭ mia emo."

'176 "Fil', sed ni aŭskultos! Diru do, bravulo!
; Ja senbaza estas tiu ĉi skrupulo!" Lin la
franca reĝo kun insist' admonas: ; Kaj Johan'
rakontis, kiel sekve sonas.

, & Dekkvara parto:

'177 "Kiel mi komencu? Do, en ord' laŭvica, ;
Kiel mi akiris nomon Kukorica? En la
maizkampoj mi trovita estis, ; Tial per ĉi
nomo* oni min survestis.

'178 La edzin' bonkora de farmulo volis, ; Kiel
ŝi multfoje pri tio parolis, Eklabori sur la
kampoj de maizo, ; Jen ŝi min el sulko trovis,
en ĉemizo.

'179 Ŝi min ekkompatis, ĉar mi ŝrikis ege, ;
Levis min kaj prenis sur la brakojn flege,
Kaj, hejmenirante, faris la decidon: ; "Jes, mi
lin edukos, mi ne havas idon."

'180 Sed koleran, krudan edzon ŝi ja havis, ;
Kaj apero mia tiun ne tro ravis, Hej, kiam
min hejme tiu hom' ekvidis, ; La blasfemojn
buntajn dense li recitis.

'181 Ŝi lin pacigante petis por tolero: ; "Paĉjo,
do ne grumblu, ĉesu la kolero!" Se mi en
perejo lasus lin sen koro, ; Povus mi esperi
helpon de l' Sinjoro*?

'182 Krome, li ne sidos ĉe la dom' senfare, ; Vi
ja havas farmon, bovojn, ŝafojn are. Se l'
estaĵo orfa kreskos, vi ricevos ; Helpon, kaj
ŝafiston dungu vi ne devos."

'183 Fine, malfacile, iel ja li cedis, ; Sed
rigardon bonan al mi ne tre ĵetis. Se ne iris
ĉio laŭ la ord-reguloj, ; Mia dors' pleniĝis tuj
per blu-makuloj.

'184 Do mi kreskis inter batoj kaj laboro, ;
Ĝojon tre malmultan havis mia koro. Mia
tuta ĝojo estis dum junaĝo ; Bela knabineto
blonda en vilaĝo.

'185 Ŝia kara panjo mortis jam tre frue, ; Ŝia
patr' edziĝis poste ankaŭ due. Ankaŭ lin
forrabis baldaŭ la destino, ; Venis ŝi sub
zorgon de la stifpatrino.

'186 Sola ĝojo estis tiu knabineto, ; Sola roz'
en mia dorna viv-vegeto. Kiel mi en amo
kaj admiro dronis! ; "Orfoj de l' vilaĝo" oni nin
alnomis.

'187 Ho, mi ŝian vidon, jam kiel infano, ; Estus
ne doninta por kazea flano. Kia ĝojo estis,
se mi en festtagoj ; Povis kun ŝi ludi inter la
geknaboj.

'188 Kaj eĉ, kiam haroj ĝermis sur la lipoj, ;
Kaj pikpikis, tiklis io sub la ripoj, Hej, se
mi ŝin kisis, se ŝi min karesis, ; Eĉ
mondrenversiĝo min ne interesis.

'189 Multe ŝin turmentis ŝia stifpatrino, ; Dio
ne pardonu ŝin pro ŝia krimo, Kiu scias,
kion farus ŝi inside, ; Se ŝin per minacoj mi ne
tenus bride.

'190 Ankaŭ mia vivo iĝis viv' de hundo, ;
Kiam la virinon ni al terprofundo Metis,
kiu iam trovis min, kaj, vere, ; Pli ol
naskpatrino zorgis min sincere.

'191 Krudas mia koro, dum la vivo tuta ; Mia
vang' apenaŭ estis larmo-guta, Sed nun, sur
la tombon de l' edukpatrino ; Falis miaj larmoj
kiel pluv', sen fino.

'192 Ankaŭ Ilnjo, tiu orfulin-kolombo, ; Ne
ŝajnige ploris apud ŝia tombo, La animo
bona, al ĉiel' fluganta, ; Helpis ja laŭeble al la
kompatinda.

'193 Ofte ŝi diradis: "Nur atendu, karaj, ; Se la
temp' alvenos, mi vin faros paraj, Kia par'
vi estos! miros vilaĝanoj! ; Nur atendu iom,
nur atendu infanoj!"

'194 Pene ni atendis, ke la temp' alestu, ; Estus
ŝi farinta, Dio mem atestu, Ĉar ŝi ĉiam
tenis sin al sia vorto, ; Ve, sed ŝi jam dormis
dormon de la morto.

'195 Poste nun, post tio, ke ŝi morti devis, ;
Ĉiuj sapvezikoj de l' espero krevis. Tamen
en ĉi tiu stato malespera ; Daŭre firma restis
nia amo vera.

'196 Ho, sed Dio havis por ni alian volon, ;
Prenis eĉ ĉi tiun tristan kor-konsolon, Jen,
mi perdis parton de l' ŝafar' gardata, ; Min
forpelis mia mastro senkompata.

'197 Adiaŭon diris mi al Ilnjo kara, ; Al la
mond' ekiris kun anim' amara, Migris
vagabonde, migris mond-duonon, ; Fine mi
surmetis soldat-pantalanon.

'198 Ja neniam petis Ilnjon mi per diro: ; Ŝi ne
donu koron al alia viro, Nek ŝi de mi petis:
restu mi fidela, ; Sciis ni: fidelo restos
senŝancela.

'199 Do min ne pretendu, bela reĝidino, ; Ĉar
se de mi Ilnjon rabas la destino, Plu
knabina amo al mi ne necesos, ; Eĉ se min la
morto tute priforgesos."

,& Dekkvina parto:

'200 Jen Johano finis sian historion, ; Kiu tre
kortuŝis la aŭditorion. Lavis la vizaĝon
reĝidinan ploro; El kompat' ĝi fontis, kaj el
kor-doloro.

'201 Kaj la reĝ' sin turnis al li tiavorte: ; "Fil',
edziĝon mi ne trudas do perforte, Sed, kion
mi donas kun dankema koro, ; Vi ja ne rifuzos
preni por memoro."

'202 Nun la reĝ' malfermis sian trezorejon, ;
Poste li venigis sian ĉeflakeon. La plej
grandan sakon ŝarĝis li per oro. ; Johan' eĉ ne
vidis tiom da trezoro.

'203 Kaj la reĝo diris: "Nu, Johan' heroo, ; Jen
pro l' filin-savo rekompenc' ne troa! Do
ekiru hejmen kun la sako riĉa, ; Faru vian
karan kaj vin mem feliĉa.

'204 Mi, por vin reteni, vane ja parolus, ; Scias
mi, ĉe Ilnjo esti vi jam volus. Iru do, sed
restu viaj kamaradoj, ; Vivu kelkajn tagojn
inter amuzadoj."

'205 Kaj la reĝo estis ĉiuvorte prava, ; Jes, ĉe
Ilnjo esti volis jam la Brava. Al la reĝidino
li adiaŭon diris, ; Poste al la maro, al galero
iris.

'206 Reĝ', armeo sekvis lin ĝis la galero, ;
Multaj "bonan vojon" flugis tra l' aero, Kaj
lin ili sekvis longe per l' okuloj, ; Ĝis lin
malproksimo kovris per nebuloj.

,& Deksesa parto:

'207 Kun Johan' rapide iris la galero, ; Sin al
vent' apogis ĝia larĝa velo, Sed eĉ pli
rapide flugis lia penso, ; Povis ĝin reteni jam
nenia bremsilo.

'208 Penso de Johano estis jen kiela: ; "Hej,
amata Ilnjo, kor-anĝelo bela, Ĉu vi
antaŭsentas pri la ĝoja ŝanĝo? ; De trezoroj
riĉa venas la fianĉo!

'209 Fine, fine jen la vojo de reveno, ; Ke ni
par' fariĝu post la multa peno! Riĉon donis
sorto, kaj feliĉon donos, ; Helpon de neniu mi
de nun bezonos.

'210 Min ja mia mastro traktis ne tro bone, ;
Sed nun mi forgesos ĉion jam pardone. La
feliĉo propre ja de li devenis, ; Mi lin
rekompencos, se mi hejmenvenis."

'211 Tion ĉi li pensis, pensis li multfoje, ;
Dum rapide pasis la galer' survoje. Sed la
bela hejm' en granda malproksimo ; Estis, ĉar
tre foras ĝi de l' franca limo.

'212 Foje la bravulo, en krepusk' vespera, ;
Promenadis supre, sur ferdek' galera, Kiam
al maristoj diris kapitano: ; "Ruĝas ĉielsubo!
Venas uragano!"

'213 Sed li ne atentis pri parolo lia. ; Supre
flugis granda aro cikonia. Estis temp'
aŭtuna. venis tra l' aero ; Tiuj birdoj certe el la
naskotero.

'214 Li rigardis ilin kun sopiro milda, ; Kvazaŭ
bonan famon portus aro birda Pri l' amata
Ilnjo, kaj pri lia kara, ; Longe ne vidata, bela
hejm' hungara.

,& Deksepa parto:

'215 Sekvan tagon, kiel signis ĉiel-ruĝo, ;
Venis vent', eĉ granda, kun timiga muĝo.
Ĝemis baraktante ond' de l' oceano ; Sub la
vipobatoj de la uragano.

'216 Kaj ektimis eĉ la ŝipanar' kuraĝa, ; Pli kaj
pli furiozis la tempest' sovaĝa. Vana estis
ĉio, ĉia streĉ' de forto, ; Sin nenie montris savo
el la morto.

'217 Venas nigraj nuboj, malheliĝas mondo, ;
Kaj subite tondras la ĉiela rondo, Fulmoj
ekzigzagis, falas el la nuboj, ; Jen, la ŝipon
rompis unu fulm' je ruboj.

'218 Sur la mar' vidiĝas traboj, ruboj naĝaj, ;
Ŝiras for kadavrojn ondoj la sovaĝaj, Kaj
Johan' la Brava kian sorton havis, ; Ĉu l'
kruelaj ondoj ankaŭ lin forlavis?

'219 Ho, jam lia vivo sur fadeno pendis, ; Sed
savantan brakon la ĉiel' etendis, Kaj
mirakle savis lin la dia volo, ; Ke la ŝaŭm' ne
estu lia tomba tolo.

'220 Alten lin, altegen ond' kolosa svingis, ;
Ĝia pint' jam frangojn de la nub' atingis.
Kaj Johan' la Brava ne hezitis vane, ; Nubon li
subite kaptis ambaŭmane.

'221 Kaptis, kaj ne cedis, li ĝin firme tenis, ;
Kaj plej fortostreĉe sur ĝi pendi penis, Ĝis
la nub' atingis al marborda loko, ; Tie sin
delasis sur la pint' de roko.

'222 Kaj li nun unue dankis Dion kore, ; Ke li
lin de l' morto savis grandfavore. Ke la or'
perdiĝis, tial li ne veis, ; Bone, ke la vivo kun
ĝi ne pereis.

'223 Kaj li disrigardis, sed nenion vidis, ;
Krom ke, jen, grifbirdo en la nesto sidis.
La grifbirdo ĝuste nun manĝigis idon, ; Ion li
elpensis, faris tuj decidon.

'224 Li al ĝia nesto rampis senrimarke, ; Hop,
sur la grifbirdon li saltegis arke, Spronis
ĝiajn flankojn - huŝ - tra monto, valo ; Flugis
kun Johano stranga bird-ĉevalo.

'225 La birdeg' sin skuis, turnis en aero, ; Volis
lin depuŝi, ĵeti al la tero. Vana pen'! Ne
cedis, spitis ĝin Johano, ; Premis flankojn,
kolon per pied', per mano.

'226 Kiom landojn ili flugis, scias Dio, ; Foje,
ĉe l' unua mateniĝ-radio, Kiam bril' unua
de la sun' ekbrulis, ; Ĝin la tur' de lia hejmo
respegulis.

'227 Sankta Dio! Kiel ĝojis nun Johano! ; La
okulojn lavis ĝojo per larmbano. Ankaŭ
mem la birdo, pro laciĝ' ekstrema, ;
Proksimiĝis teren, jam kun korpo trema.

'228 Fine ĝi sidiĝis sur monteta flanko, ; Ĝi
jam preskaŭ svenis pro la spiromanko. Nun
Johan' desaltis kaj ĝin sola lasis, ; Kaj
enpensiginte al vilaĝo pasis.

'229 "Ilnjo, mi ne portas oron kaj trezoron, ;
Sed al vi reportas la fidelan koron, Kaj vi
ĝin, mi scias, faros tre kontenta, ; Ho, tre longe
daŭris la atend' turmenta."

'230 Dume li alvenis al la vilaĝlimo, ; Tie
bruon, knaron aŭdis el proksimo.
Vinbareloj bruas, veturiloj knaris, ; Sin por
vinrikolto la vilaĝ' preparis.

'231 Sed li ne atentis pri l' vinrikoltontoj, ; Kaj
lin ne rekonis ili ĉe renkontoj, Tiel tra l'
vilaĝo li pasadis ĝoje ; Al la domo, kie Ilnjo
loĝis foje.

'232 Kiel tremis mano ĉe la pord' enira! ; Pro l'
ekscito granda haltis li, senspira... Poste li
enpaŝis... Ilnjon li ne vidis. ; En vestiblo homoj
tute fremdaj sidis.

'233 "Eble mi eraris" - pensis nun Johano -, ;
Kaj jam ree tenis klinkon lia mano. "Kiun
do vi ŝercas?" - sonis voĉ' afabla ; De la lip' de
juna virinet' agrabla.

'234 Diris li la nomon, kaj kial li venis. ;
"Vere, vere, kara, kaj mi ne divenis! la
sun' bruligis do vin tiel bruna?" ; Kriis
surprizite la virino juna.

'235 "Ho, sed do envenu, per la am' de Dio, ;
Tie mi parolos al vi tuj pri ĉio." Ŝi lin
enkondukis kaj sidigis mole, ; Poste ŝi daŭrigis
apud li, parole:

'236 "Ĉu vi eble min eĉ ne rekonas, kara? ; Mi
ja estas tiu knabinet' najbara. Ja vi ofte
vidis min kun Ilnjo kune..." ; "Sed do diru, kie
estas Ilnjo nune?"

'237 Per demand' Johano ŝiajn vortojn ŝiris. ;
El okuloj ŝiaj larmoj nun eliris. "Kie
Ilnjo... kie? sonis kun sufero, ; "Kara oĉjo
Janĉi... estas sub la tero."

'238 Bone, ke ne staris Johan' je l' momento, ;
Ĉar li tuj falinta estus pro l' turmento. Kion
fari? Li nur kaptis sian koron, ; Kvazaŭ li elŝiri
volus la doloron.

'239 Longe li silentis, sidis ŝtonrigide, ; Poste
li ekdiris, kvazaŭ revekrite: "Ho, ŝi
edziniĝis, ĉu ne, diru vere, ; Ŝi prefere ĉe edzo
estu, ol subtere.

'240 Tiel mi revidos ŝin je lasta fojo, ; Dolĉa
por mi estos ĉi amara ĝojo..." Sed li klare
vidis de l' vizaĝ' sincera, ; Ke parolo ŝia estas
pure vera.

, & Dekoka parto:

'241 Kaj Johan' apogis kapon tabl-angule, ; El
okuloj liaj larmoj fontis rule, Li, kion li
diris, ĝemis nur balbute, ; La dolor' la voĉon
baris preskaŭ tute.

'242 "Kial en milito fali mi ne povis, ; Kial en la maro tombon mi ne trovis, Kial mi naskiĝis, se min tia plago ; Kaj turmento trafis, tia fulmo-hako!"

'243 Fine lin torturi laxis la doloro, ; Kvazaŭ ekdormetis dum sia laboro. "Kiel do ŝi mortis, kial?" sonis ĝeme. ; La virin' respondis al li kompateme:

'244 "Ho suferoj multaj ŝian vivon ombris, ; Sed precipe ŝia stifpatrin' ŝin rompis, Nu, ŝi jam puniĝis fine pro l' malbono, ; Vagas nun mizere, kun almozbastono.

'245 Ankaŭ vin ŝi ege citis kaj sopiris, ; Oĉjo janĉi; per la lasta spir' ŝi diris: "Janĉi, mia Janĉi, ho, vin Dio benu! ; Transe se min vi amas, al vi mi apartenu!"

'246 Post ĉi tio flugis el ŝi la animo, ; Ŝia tombo estas nur en la proksimo. La popol' grandnombre ŝin elakompanis, ; Kaj okulojn ĉiujn larm' sincera banis."

'247 La afablulino nun laŭ lia peto ; Kondukis Johanon al la tombomonteto, Kaj lin lasis sola en la lok' dolora, ; Sur la karan tombon falis li, langvora.

'248 Pensis pri la tempo forpasinta, bela, ; Kiam pure flamis ŝia kor' fidela. Ŝia koro dolĉa, ŝia vango ĉarma ; Kuŝas nun, malvarmaj, en la ter' malvarma.

'249 Jam krepuskis ruĝa brilo de la suno, ; Post ĝi aperinte, la palvanga luno Triste alrigardis tra l' nebul' malklara, ; Sin Johan' fortrenis de la tombo kara.

'250 Tamen, li revenis. Eta arbo roza ; Kreskis el la ter' sur ŝia lok' ripoza. De l' rozujo simpla floron li deŝiris, ; Kaj ekmarŝis, pasis, kaj li al ĝi diris:

'251 "Vi el ŝia polvi kreskis, rozo eta, ; Estu nun fidela vojkunul' sekreta! Ĝis mond-fin' mi vagos, daŭros mia vagto ; Ĝis la sopirata de mi morto-tago."

, & Deknaŭa parto:

'252 Dum la voj' Johano du kunulojn portis, ; Unu, la malĝojo, lian koron mordis, Dua estis glavo en la ing' ĉe l' flanko, ; Tiun rust' konsumis pro la turka sango.

'253 Iris li kun ili sian vagvojaĝon, ; Jam la lun' multfoje ŝanĝis la vizaĝon, Vestis vintran teron la printempo flora, ; Kiam li parolis al la trist' en-kora.

'254 "Kiam vi enuos jam priu la laboro, ; De tortur' neniam sata kordoloro! Kial via mord', se murdi vi ne povas, ; Iru, eble hejmon pli taŭgan vi trovas."

'255 Vidas mi, ne venos per vi morto mia, ; Mi devos min turni al rimed' alia. Mi al aventuroj, al danĝer' ekiros, ; Morton sopiratan eble mi akiros."

'256 Li, pensinte tiel, lasis for doloron, ; Ĝi kelkfoje flugis re sur lian koron, Sed la kor' fermiĝis, do ĝi preterpasis, ; Nur guteton larman sur palpebroj lasis.

'257 Kaj li poste finis ankaŭ pri la larmo, ; Restis nur la vivo, sen sopir', sen ĉarmo. Li ĝin portis, li ĝin portis en arbaron, ; Enpaŝinte tien, li ekvidis ĉaron.

'258 Tiu apartenis al farist' de poto. ; Radoj ĝis la aksoj dronis en la koto. Batis la ĉevalojn majstro la potfara. ; "Ja mi ne moviĝas!" - jen respondo ĉara.

'259 "Bonan tagon, frato!" Lin Johan' salutis. ; Li rigardon galan* el okul' elŝutis, Kaj kolere diris, kaj kun malafablo: ; "Bonan tagon ne mi, - havas la diablo!"

'260 "Nu", Johano diris, "jen humor' ĉagrena!" ; "Kiel ne? La vojo estis marĉ' malbena. Vanaj estas batoj al ĉevaloj ŝvitaj, ; De maten' la radoj staras algluitaj."

'261 "Nu, ni povas helpi, sed nundiru, frato, ; Kien oni venas sur ĉi tiu strato?" Kaj Johan' al vojo montris braketende, ; Kiu dekstre striis tra l' arbaro fende.

'262 "Sur ĉi tiu strato? Gardu vin, mi diras! ; Vi en morton kuros, se vi sur ĝin iras. Tiun lokon loĝas gento de gigantoj, ; Re el ĝi neniam venos enirantoj."

'263 "Tion, bona homo, nur al mi konfidu, ; Nun ni la aferon de la ĉaro vidu!" Kaj Johan' la Brava la timonon prenis, ; Ĉaron kvazaŭ lude el la koto trenis.

'264 La okuloj grandaj, granda buŝ' de l' viro ; Tamen ne sufiĉis al li nun por miro. Ĝis li rekonsciis, ke li danku kore, ; Tra l' arbar' Johano iris jam tre fore.

'265 Iris, kaj alvenis, baldaŭ post ĉi tio ; Al timigaj kampoj jam de Gigantio. Ĉe la lim' torento fluis; ĝia grando ; Por river' konvenus en alia lando.

'266 Kaj gardist' giganta la landlimon gardis. ;
Hu, Johan' la Brava, dum li lin rigardis,
Devis tien alten levi la okulon, ; Kvazaŭ li
rigardus tre altpintan turon.

'267 La gardist' rimarkis lin en sia subo, ; Kaj
ekkriis muĝe, kiel tondr' el nuboj: "Se mi
bone vidas, herbe hom' sin kaŝas, ; Plandoj
ĝuste jukas, tuj mi lin surpaŝas."

'268 Sed dum la giganto lin dispremi penis, ;
Jen Johan' la glavon super kap' ektenis. La
bubeg' veante tretis sur la feron, ; Svingis for
la kruron, - falis en riveron.

'269 "Ĝi okazis, ĝuste kiel mi deziris..." ;
Kapon de Johano tia pens' trairis. Kaj li,
dum la penso, estis jam kuranta, ; Kaj
transkuris akvon sur la korp' giganta.

'270 Tiu ne leviĝis el la fal' bonŝanca, ; Ĝis
Johan' atingis al la bordo transa, Li
transvenis, glavon svingis kaj atakis, ; Gorgon
de l' giganto lerte li dishakis.

'271 Kaj ja plu ne levis sin la grandegulo, ; Por
hejmlandon sian gardi per okulo. Sur
okulojn liajn suneklips' descendis, - ; Kies
malaperon vane li atendis.

'272 Sur la korp' trrakuris la torento muĝa, ;
Ĝia ond' ruĝiĝis, sang' ĝin farbis ruĝa. Kaj
Johan' la Brava? Ĝojo aŭ turmento ; Trafis lin?
Atendu, klaros post momento.

& Dudeka parto:

'273 Tra l' arbar' li ĉiam pli internen iris. ; Li
multfoje haltis, haltis kaj tre miris. Ĉar ne
ĉiutage ja li vidis tiajn, ; Kiajn nun, irante
vojojn Gigantiajn.

'274 Arboj sur pejzaĝo tiel grandaj sidis, ; Ke
Johan' ilian supron eĉ ne vidis. El la
arbfolioj super la bezono ; Por mantel' sufiĉus
ies eĉ duono.

'275 Tie kuloj kreskis ĝis tiela grando, ; Bovoj
ili taŭgus en alia lando, Kaj amase flugis al
Johan' la brava, ; Havis kion fari lia ŝtalo
glava.

'276 Kaj la frugilegoj! Hu, eĉ tiuj estis... ; Unu
sur la supro de arbego nestis. En distnac'
dumejla estis ĝi sen dubo, ; Tamen tiel granda,
li ĝin kredis nuboj.

'277 Tiel li vagadis, miris sen mezuro, ; Antaŭ
li, jen, foje nigris ia muro. De l' giganta
reĝo nigra reĝkastelo ; Antaŭ li nun staris
morne en malhelo.

'278 Sen mensog', ĝi havis tiel egan pordon, ;
Ke... ke... mi ne trovas, vere, taŭgan vorton.
..... Sed ja imagebla estas ĝia grando, ; Etan ne
farigas por si reĝ-giganto.

'279 Do, Johan' alvenis, kaj meditis jene: ; "Mi
ekstere vidis, mi ĝin vidu ene!" Kaj jam, ne
zorgante pri l' danĝer' minaca, ; Ŝovis for
riglilon de la pord' palaca.

'280 Do, por vido tie vere estis io! ; Manĝis
reĝ' kaj filoj; kiom, scias Dio. Kion ili
manĝas, ja vi ne divenas, ; Pensu ja:
rokŝtonojn ili manĝe prenas.

'281 Nu, Johan' la Brava, kiam li eniris, ; Tian
manĝfestenon ne tro ekdeziris, Sed la reĝ'
giganta, la afabla, bona, ; Jene lin invitis per
parol' admona:

'282 "Do, se vi alvenis, bone, manĝu kune, ;
Aŭ, se vi ne manĝos, vin ni manĝos nune!
Ne rifuzu, ĉar la sekan manĝon male ; Via
karn' pistita spicos al ni sale."

'283 Kaj ne tiel sonis la parol' de tiu, ; Ke
Johan' ĝin nura ŝerco opiniu. Li konsente
diris do kun voĉ' sentima: ; "Nu, la manĝo
estas iom nekutima.

'284 Sed, kial ne? cedas mi al via peto, ; Manĝi
mi aliĝos al la societo, Mi nur petas de vi
solan afablecon, ; Volu por mi rompi pli
malgrandan pecon."

'285 Kaj la reĝ' kvinfunton rompita nun de
roko, ; Kaj ĝin alĵetante, kriis kun provoko:
"Jen do, eta noko, por ke al vi plaĉu, ; Sekvos
tuj la knelo, sed ĝin bone maĉu!"

'286 "Sed vi mem ĝin maĉos, per sep
sakramentoj, ; Kaj al vi, mi ĵuras, rompos ĝi la
dentojn!" Ekkoleriĝinte kriis nun Johano, ;
Kaj la ŝtonon svingis per la dekstra mano.

'287 Trafis la ŝtonego kapon de la reĝo, ; Lia
cerb' elŝpucis, falis li de l' seĝo. "Por
ŝtonmanĝo iun vi ja laste vokis," ; Ridis nun
Johano, "vin la knel' sufokis."

'288 Ho, por la gigantoj doloregon portis, ; Ke
tiel mizere reĝ' ilia mortis, En malĝoj'
faligis ili larmo-pluvon, Ĉiu larmoguto
transplenigus kuvon.

'289 La plej aĝa diris al Johan' dum ploro: ;
"Ho, indulgu, indulgu, reĝo kaj sinjoro.
Reĝ' ni vin elektas, se vi nin pardonos, ;
Servos ni servute, kiel vi ordonos."

'290 "Vol' de frato estas ankaŭ nia volo, ; Ho, indulgu al ni, al servut-popolo!" Nun gigantoj ĉiuj kriis kun petego, ; "Havu servutule nin sub via rego."

'291 Kaj Johan' la Brava reparolis: "Bone, ; Mi akceptas, kion diris vi propones. Sed mi devas iri, vojon plu daŭrigi, Do elektu iun, min anstataŭigi.

'292 Kiun vi elektos, al mi ja ne gravas, ; Nur postulon solan kontraŭ vi mi havas, Se mi vin bezonos iam en danĝero, ; Helpu per plennombra, tuja ekapero."

'293 "Jen fajfilo, Reĝa Moŝto, ĝia sono ; Por ni, servutuloj, estos vok-ordono." La gigant' plej aĝa diris al Johano, ; Kaj fajfilon donis li al lia mano.

'294 Johan' la fajfilon en tornistran ŝovis, ; Rajte pri l' triumfo li fieri povis. La gigantoj ĉion bonan nun deziris ; Lin adiaŭante, poste li foriris.

, & Dudekunua parto:

'295 Kiom li jam vagis, mem Johan' ne sciis. ; Sed ju pli antaŭen lia vojo striis, des pli la mallumo sur la mond' eksidas, ; Foje li rimarkas, ke jen, li ne vidas.

'296 Estas nokt', aŭ vidon perdis la okulo? ; Tiel sin demandis mire la bravulo, Sed ne estis nokto, nek li iĝis blinda, ; Landon de Mallumo estis li veninta.

'297 Sur ĉiel' nek suno, nek stelaro brilis, ; Jam Johan' la Brava nur palpante iris. Ofte flugis io super li pretere, ; Kvazaŭ flugilparoj zumus enaere.

'298 Sed la bru' ne venis de flugilaj paroj, ; Balailon rajdis sorĉistinaj aroj. La malluman landon longe en okupo ; Tenis kaj ĝin regis sorĉistina grupo.

'299 Tie ili tenas grandan landkongreson, ; Tien la moŝtinoj rajdas noktomezon. Ĝuste kolektiĝis nun la tuta bando ; En la meza mezo de l' Malluma Lando.

'300 En profundan groton rajdis la popolo, ; Fajro brulis meze jam sub kaserolo. Tiun ĉe l' malfermo de la pord' ekvidis, ; En ties direkto do Johan' rapidis.

'301 Kiam li alvenis, jam la plena roto ; Sorĉistina estis kune en la groto. Li al ŝlosiltruo iris piedpinte, ; Pri aferoj strangaj miris, ekvidinte.

'302 Maljunulinaĉoj svarme venis, iris, ; En la kaserolon ĵetis kaj kuiris Apuidpendigilajn herbojn, katovostojn, ; Ranon kaj serpenton, ratojn, homajn ostojn.

'303 Kion plu ankoraŭ? Kiu povus citi? ; Sed nun klare povis jam Johano vidi, Kian bandon tiu groto apartenas, ; Kaj en lian kapon pens' subita venas.

'304 Li fajfilon volis preni el la sako, ; Ke li la gigantojn voku por atako, Sed nun per la mano ion li ekpuŝas, ; Li rigardis, vidis, kio tie kuŝas.

'305 Balailoj estis en amas' sur tero, ; Kiu sorĉistinojn portis tra l' aero. Tiujn li forportis, kaŝis viglamane, ; Ke la sorĉistinoj serĉu ilin vane.

'306 Poste li revenis, fajfsignalon faris, ; Tuj gigantoj ĉiuj antaŭ li jam staris. "Knaboj! Rompu pardonon! Ek! Kaj sen pardono!" ; Kriis li, kaj tiuj agis laŭ ordono.

'307 Kia katmuziko kaj tumult' subita! ; Kuris el la groto bando terurita. Ĉiu balailon serĉis, malespera, ; Sed ne povis trovi: mankis voj' aera!

'308 Dume la gigantoj ne sidis ripoze, ; Ĉiu sorĉistinon kaptis furioze, Ĵetis ĝin surteren per koleraĵoj, ; Ke platiĝis ili ŝmace, kiel flanoj.

'309 Kaj plej rimarkinde estis pri l' afero ; Kiomfoje krevis sorĉistin' sur tero, Ĉiam cedis iom la mallum' ĉiela, ; Lando de Mallumo iĝis grade hela.

'310 Preskaŭ plena-lume brilis jam la suno, ; lasta sorĉistino estis antaŭ puno. Ŝin Johan' rigardas: tiu ĉi vizaĝo! ; Stifpatrin' de Ilno estis la inaĉo.

'311 "Sed mi mem ŝin knedos!" Kriis nun Johano, ; Ŝin elŝiris el la grandegula mano. Sed la sorĉistino el la manoj glite, ; Hop, eskapis, kuris, estis for subite.

'312 "Filo, kuru post la ido de infero!" ; Al gigant' Johano kriis en kolero. Tiu tuj obeis, kaptis ŝin post salto, ; Ĵetis en aeron, al altega alto.

'313 En hejm' de Johano, ĉe la vilaĝfino, ; Falis la mortinta lasta sorĉistino. Ĉiu hom' malamis ŝin kun malŝatego, ; Do pro ŝi ne grakis eĉ la frugilego.

'314 Lando de Mallumo estis jam lumanta, ;
Hela sun' ekbrilis post obskur' konstanta.
Fari grandan fajron nun Johan' instigis, ; Ĉiujn
balailojn ties flam' cindrigis.

'315 Nun li adiaŭis al la grandeguloj, ; Ilin
atentigis pri l' servut-reguloj. Tiuj la
fidelon al li ĵure emfazis, ; Kaj Johan'
maldekstren, ili dekstren paŝis.

, & Dudekdua parto:

'316 Iris do Johano sur la vaga vojo, ; Lia kor'
saniĝis jam el la malĝojo, Ĉar ĉe l' vid' de l'
rozo, kiu bruste pendis, ; Ne doloro estis, kiun
li jam sentis.

'317 Tiu deŝirita, eta tomba floro, ; De la tomb'
de Injo, kuŝis ĉe la koro. Ion dolĉan tio al
Johano donis, ; Se li en rigardo de la rozo
dronis.

'318 Tiel nun li vagis. Jam la sun' subpasis ;
kaj post si krepuskon sange-ruĝan lasis.
Malaperis ankaŭ la krepusko sanga, ; Venis la
malkreska luno flava-vanga.

'319 Li ankoraŭ marŝis. Sed subiris luno. ; Nun
Johano lace haltis en mallumo, Ian
fosmonteton uzis kapkusene, ; Elripozi
grandan lacon ĝismatene.

'320 Li sternaĝis, dormis, kaj li ne rekonis, ; Ke
tombaro al li ripoz-lokon donis. Jes,
tombar' malnova. En la lok' senbrua ; Luktis
ties tomboj kun la temp' detrua.

'321 Venis la noktmezo, horo de l' teruro, ; Ĉiu
tomb' apertis buŝon kun murmuro. Kaj
fantomoj palaj en tolaĵoj blankaj ; El la tombaj
buŝoj estis leviĝantaj.

'322 Tuj ekkantis, dancis ili post apero, ; Sub
la piedbatoj treme bruis tero. Sed Johanon
nian el la dormo peza ; Vekis nek kantado, nek
dancad' freneza.

'323 Kiam lin ekvidis iu tombfantomo, ; Ĝi
ekkriis akre: "Hom'! Vivanta homo! Kaptu
ni, kunportu la aŭdacan viron, ; Kial li kuraĝis
riski la aliron."

'324 Zume venis ĉiuj ombroj de l' submondo. ;
Ĉirkaŭ li jam staris minacanta rondo,
Brakoj etendiĝis... Sed ekkriis koko. ; Ĉiuj
malaperis laŭ la koka voko.

'325 Mem Johan' vekiĝis pro la kok-alarma. ;
Lia tuta korpo tremis de malvarmo.
Tombajn herbojn klinis akra vento-spiro, ; Li
surpiediĝis por la plua iro.

, & Dudektria parto:

'326 Altan montopinton ĵus Johan' ascendis, ;
La unuajn brilojn la tagiĝ' dissendis. Ho,
belega estis mond' en ruĝa ardo! ; Li admire
haltis por ĉirkaŭrigardo.

'327 L' aŭror-stelo estis jam en sveno morta, ;
Jam apenaŭ brilis la radi' senforta, Fine
malaperis, al suspir' simile, ; Ĉar la sun' alvenis
sur ĉielon brile.

'328 Ĝi alportis lumon en la ora ĉaro, ; Milde
trarigardis ondojn de la maro, Kiuj ŝajnis
dormi en afabla paco ; Sur la lula sino de l'
senlima spaco.

'329 Paca estis maro. Sur la ondoj oraj ;
Saltpetolis etaj fiŝoj multkoloraj. Skvamaj
korpoj per la suno radianta ; Vibris kiel trema
brilo diamanta.

'330 Fiŝkaptist-kabano sur la bordo kuŝis. ;
Maljunulo, kies barb' genuojn tuŝis, Volis
en la akvo ĝuste etendi reton. ; Lin Johan'
aliris, faris al li peton:

'331 "Se mi vin tre petus, maljunulo mia, ; Ĉu
vi min transportus al la bord' alia? Mi
volonte pagus, se la mon' ne mankus, ; Faru do
senpage, mi korege dankus."

'332 "Fil', eĉ se vi havus, monon mi ne petas,"
; La fiŝist' afable ĉi respondon metas, "La
profund' de l' maro sufiĉege donas ; Tiun
bagatelon, kiun mi bezonas.

'333 Sed kio vin ĵetis sur ĉi bordon? Sciu, ;
Fabeloceanon vidas vi sur tiu! Vin trans
ĝin ne povas porti mia mano, ; Ĉar ne havas
finon Fabeloceanon."

'334 "Fabeloceanon?" Johan' reparolas, ; "Ho,
sed ja pri tiu des pli mi scivolas. Nepre mi
transiros, kien ajn mi venos, ; Mi rimedon
lastan, la fajfilon prenos."

'335 Kaj li jam ekfajfis. Tuj post la fajf-sono ;
Antaŭ li giganto staris je dispono. "Ĉu vi
povas vadi tra ĉi Oceano? ; Se jes, min
transportu!" diris nun Johano.

'336 "Ĉu mi povas?" diris la gigant' kun rido, ;
"Tuj! Sur miajn ŝultrojn grimpu do por sido!
..... Tiel! Kaj nun kaptu miajn harojn forte!" ;
Kaj li, kun Johano, iris jam dumvorte.

,& Dudekkvara parto:

'337 Marŝis la giganto, vadis sen ripozo, ;
Duonmejlon paŝis la pied-koloso. Daŭris
du semajnojn ega ĉi rapido, ; Sed la transan
bordon ne atingis vido.

'338 En nebulo blua de la malproksimo ; Foje,
jen, aperis io ĉe l' vid-limo. "Bord'!" Johan'
la Brava kun jubil' ekvortis. ; "Nur insul'!"
respondis, kiu lin transportis.

'339 "Ĉu insul'? Kaj kia?" sonis la demando, ;
"Vi ja aŭdis pri ĝi, estas ĝi Felando. Kaj
Felando estas fino de la mondo, ; Trans ĝi en
Nenion dronas jam la ondo."

'340 "Portu do min tien, servutul' fidela, ; Mi ja
scivolegas pri Felando bela." La gigant'
respondis: "Bone, mi obeos, ; Sed mi vin
avertas, tie vi pereos.

'341 La eniro estis tute ne senpena, ; Ĉiun
pardon gardas monstro abomena." "Kiom
vin koncernas? Portu min al bordo, ; Mia
zorgo estos iri tra la pordo."

'342 Tiel la giganton la bravul' admonis, ; Plu
el ties buŝo kontraŭdir' ne sonis, Li lin
portis tien, sur la bordon metis, ; Kaj sin, por
reiri, en la ondojn ĵetis.

,& Dudekkvina parto:

'343 Ĉe l' unua pordo de Felando bela ; Tri
uln-ungaj ursoj estis gard' kruela, Sed per
pena streĉo de l' Johana forto ; Baldaŭ unuiĝis
ĉiuj tri en morto.

'344 "Por ĉi tag' sufiĉas jam ĉi tiu venko," ;
Pensis li, sidante post la lukt' sur benko.
"Mi ripozos iom post ĉi tiu peno, ; Kaj tra l'
sekva pordo iros je l' mateno."

'345 Kaj kiel li pensis, tiel nun li agis, ;
Kontraŭ l' dua pordo morgaŭ li atakis. Sed
pli duran lukton tie li renkontis, - ; Al li tri
leonoj sovaĝejaj frontis.

'346 Do li, refaldinte veston sur la brako, ;
Glavon briligante iris por atako. Krude sin
defendis la leona trio, ; Sed ilia vivo krevis
malgraŭ tio.

'347 La triumf' Johanon entuziasmigis, ; Kaj
por senripoza plua lukt' instigis. Sian
densan ŝviton li deviŝis haste, ; Al la tria pordo
paŝis senprokraste.

'348 Helpu Di'! Jen estis terurega gardo, ;
Sangon glaciigas nura alrigardo. Ĉe la
pordo staris ega drakserpento, ; Kies buŝ' ses
bovojn glutus dum momento.

'349 En Johano staris firme la kuraĝo, ; Sed ne
malpli estis la sagaca saĝo. Vidis li: ne
helpos tie glavo lia, ; Do li tuj ekpensis pri
rimed' alia.

'350 Jam la drak' apertis sian monstran buŝon, ;
Por Johanon kapti, manĝi kiel muŝon. Kaj
kion li faris kontraŭ la atako? ; Li eksaltis - en
la gorĝon de la drako.

'351 Li en la drakbrusto, pri la kor' serĉinte, ;
Trovis ĝin kaj pikis tra ĝi glavopinte. Tuj
la drakserpento sternis sin tremante, ; La
rompitan vivon el si elĝemante.

'352 Kaj Johan' penege devis nun labori, ; Ĝis
li povis flankon de la drak' trabori. Fine li
elrampis inter kelkaj veoj, ; Pardon li
malfermas, - jen la land' de l' feoj.

,& Dudeksesa parto:

'353 En Feland' pri vintro oni eĉ ne scias, ; Tie
pomp' eterna de printemp' radias. Suno ne
mallevas, levas sin alterna: ; Ruĝ' aŭrora
tremas sur ĉiel' eterne.

'354 Feoj kaj feinoj en plezura sorto ; Vivas
por voluptoj, sen la kon' de morto.
Trinkon, manĝon terajn ili ne bezonas: ;
Dolĉaj kisoj amaj tie nutron donas.

'355 Plor' de tristo mankas, sed pro ĝojo-ĉarmo
; El la fe-okuloj ofte falas larmo. Kaj
ensorbas larmon la profund' de l' tero; El ĝi
diamanton naskas ter-utero.

'356 Blondaj feknabinoj siajn flavajn harojn ;
Tiras po fadeno lude sub montarojn, Kaj el
tiuj iĝas la metal' de oro: ; Granda ĝoj' por
homoj strebaj por trezoro.

'357 Fein-okulbrilon tie ĉi kolektas ; Feinfanoj;
el ĝi ĉielarkon plektas. Kaj se ĝin jam
longa plektis la febuboj, ; Metas ĝin ĉielen, por
ornam' de l' nuboj.

'358 Lito de l' feinoj estas lit' el rozoj, ;
Ĝojebriaj estas sur ĝi la ripozoj. La
varmeta spiro de zefir' parfuma ; Ilin
endormigas per lulado zuma.

'359 Kaj Feland' nur estas ombro de la mondo,
; Kiun songe vidas la gefea rondo. Se la
hom' unue aman kison ĝuas, ; Tra li la plezuroj
de ĉi mondo fluas.

,& Dudeksepa parto:

'360 Kaj Johan' la Brava tra la pord' enira ;
Paŝis nun, kaj haltis kun rigard' admira. Lia
vido vibris de la rozaj briloj, ; Li nur time
riskis levi la pupilojn.

'361 De li la gefeoj tute ne timiĝis, ; Kun
infana mildo al li proksimiĝis, Kun ridet'
petola, kun parol' miela ; Gvidis lin en mezon
de l' insul' fabela.

'362 Kiam ĉion vidis jam Johan' la Brava, ;
Kvazaŭ li vekiĝus el sonĝado rava,
Malesper' subita kaptis lian koron: ; Lia Injo
venis en lian memoron.

'363 "Do en land' de l' amo kaj de l' ĝoj' petola
; Tra la tuta vivo nur mi vagu sola? Kien
ajn mi venos, vidu mi kun ploro, ; Ke feliĉo
mankas nur en mia koro?"

'364 Meze de Felando kuŝis blua lago, ; Tien li
alvenis dum la trista vago, Kaj de l' Brust'
la rozon. kiun li iam ŝiris ; de la kara tombo,
prenis, al ĝi diris:

'365 "Cindroj de l' amata! Mia riĉ' unika! ;
Nun mi vin postiros, estu voj-indika!" Kaj
li en la ondojn ĵetis ĝin malĝoje, ; Mem, por
ĝin postiri, estis jam survoje.

'366 Sed - kion li vidis! Kia ŝanĝo sorĉa! ; En
la lok' de l' rozo ridis Injo dolĉa! Kuris li
en ondojn kvazaŭ en frenezo, ; Kaj li ŝin
elsavis el la lago-mezo.

'367 Tiu akvo estis mem la Vivoputo, ; Ĉion
revivigas el ĝi sola guto. Kaj el ŝiaj cindroj
kreskis tiu rozo, ; Do la akvo vekis ŝin el
mortripoz.

'368 Povus mi belvorte ĉion ja pririmi, ; Sed ne
la ĝojegon de Johan' esprimi, Kiam lian
bruston kuŝis Injo viva, ; Kison sorbis buŝo
longe jam soifa.

'369 Bela estis Injo! La feinoj kuris ; Tuj al ŝi
admire, kaj pri ŝi plezuris, Kaj el ŝi aklame
tuj reĝinon faris, ; Dum Johanon feoj sia reĝ'
deklar.

'370 Inter fea gento, rondo idilia, ; En la sin' de
sia Injo beltalia, Ĝis nun lia reĝa Moŝt'
Johan' la Brava ; Feliĉege regas en felando
rava.)